

Ratapihantie 9

00520 HELSINKI

Puhelin 010 36 42000

Faksi 010 36 42079

Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

20.5.2009

Diaarinumero

02418/09/7506

ASIA

Valitus keskusrikospoliisin päätöksestä

VALITTAJA

Matti Nikki

Asiamies: Ville Oksanen

PÄÄTÖS, JOSTA VALITETAAN

Keskusrikospoliisin päätös 20.3.2009 nro 262/09/09

ASIAN AIKAISEMMAT KÄSITTELYYVAIHEET

Nikki on keskusrikospoliisille osoittamassaan kirjelmässä vaatinut, että hänen hallinnoimansa lapsiporno.info -internetsivusto poistetaan poliisin estolistalta.

Keskusrikospoliisi on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Nikin vaatimuksen. Päätöksen perustelujen mukaan puheena oleva internetsivusto on otettu lapsipornografian levittämisen estotoimien kohteeksi, koska sivustolla olevat listat estotoiminnan kohteena olevista sivustoista tarjoavat keskitetyn pääsyn merkittävään määrään ulkomailla sijaitseviin lapsipornografiasivustoihin ja toimenpide täyttää siten lapsipornografian levittämisen estotoimista annetun lain edellytykset estotoimien kohteeksi asettamiselle. Sanotusta on ilmoitettu Nikille sähköpostitse ja estotoimien jatkamisesta on ilmoitettu hänelle kahteen kertaan kirjeitse. Nikille on edelleen ilmoitettu, että hänen sivustonsa poistetaan poliisin estolistalta sen jälkeen, kun estotoimien perusteet ovat poistuneet. Keskusrikospoliisi on liittännyt päätökseensä valitusosoituksen valituksen tekemiseksi Helsingin hallinto-oikeuteen.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Nikki on valituksessaan vaatinut, että keskusrikospoliisin päätös kumotaan. Nikki on lisäksi vaatinut, että valtio velvoitetaan korvaamaan kaikki hänen oikeudenkäyntikulunsa asiassa. Oikeudenkäyntikulujen määrä on 2 440 euroa.

Perusteet

Valituksessa on siitä tarkemmin ilmenevin perustein vaadittu päätöksen kumoamista ensisijaisesti siksi, että laki lapsipornografian levittämisen estotoimista, johon poliisin estolista perustuu, on perustuslain vastainen, toissijaisesti siksi, että mainitun lain soveltaminen on perustuslain vastaista, ja kolmanneksi siksi, että poliisi on soveltanut mainittua lakia väärin.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus poistaa keskusrikospoliisin päätökseen liitetyn valitusosoituksen sekä jättää valituksen tutkimatta.

Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Perustelut

Lapsipornografian levittämisen estotoimista annetun lain (1068/2006) 4 §:n 1 momentin mukaan poliisi voi laatia, ylläpitää ja päivittää luetteloa lapsipornosivustoista. Saman lain 6 §:n mukaan mainitut luettelot ovat salassa pidettäviä. Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, poliisilla on oikeus antaa tieto luettelosta teleyritykselle. Lain 3 §:n mukaan teleyrityksellä on oikeus tarjota palvelujaan siten, että niiden avulla ei ole pääsyä lapsipornosivustoihin.

Asiakirjoista ilmenee, että Nikin hallinnoima lapsiporno.info -internetsivusto on otettu poliisin estolistalle, jolla on katsottava tarkoitettavan edellä selostetun lain 4 §:n 1 momentin mukaista poliisin ylläpitämää luetteloa lapsipornosivustoista. Keskusrikospoliisi on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Nikin vaatimuksen sivuston poistamisesta tuosta luettelosta. Hallinto-oikeudessa on ensivaiheessa ratkaistavana kysymys siitä, onko keskusrikospoliisin tullut ryhtyä asiassa toimenpiteisiin, jotka käsittävät valituskelpoinen ratkaisun antamisen Nikille hänen tätä koskevan hakemuksensa johdosta.

Hallinto-oikeus toteaa, että lapsipornografian levittämisen estotoimista annettuun lakiin ei sisälly muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Hallintolainkäyttölain säännösten mukaan päätöksellä, josta saa valittaa, tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Valitusta ei sen sijaan saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

Lapsipornografian levittämisen estotoimista annettua lakiehdotusta koskevan hallituksen esityksen (HE 99/2006 vp) mukaan 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun luettelon laatimisesta, ylläpitämisestä tai päivittämisestä ei synny valituskelpoista päätöstä. Poliisi toimii luetteloa laatiessaan normaalilla virkavastuullaan ja mahdollisiin vahingonkorvauskysymyksiin sovelletaan samoja säännöksiä kuin poliisin toimintaan yleensä. Poliisin toimintaan kohdistuvat myös yleiset oikeussuojasäännökset, kuten kantelumahdollisuus. Lainkohtaan ei sisällytetä tarkempia ohjeita luettelon laatimisesta, ylläpidosta tai päivityksestä, joten niiden käytännön toteutus on jätetty poliisin harkintaan. Hallituksen esityksessä on edelleen todettu, että tietoja, joita luetteloon voidaan merkitä, ei ole säännöksessä tarkemmin rajattu sen johdosta, että estotoimien tekninen toteutus on tarkoitettu jättää teleyritysten harkintaan. Lapsipornografian levittämisen estäminen ulkomaisten internetsivustojen kautta toteutetaan teleyritysten vapaaehtoisin toimin, jolloin myös estojen tekninen toteutus jää teleyritysten harkintaan.

Poliisin yleisiin virkatehtäviin on säädetty kuuluvaksi mahdollisuus lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun luettelon ylläpitämiseen. Vaikkakin Nikin hallinnoiman internetsivuston saattaminen sanotussa lainkohdassa tarkoitettuun poliisin ylläpitämään luetteloon on tosiasiallisesti johtanut

sivustolle pääsyn estämiseen, on luettelon laatimisessa ja päivittämisessä sinänsä katsottava olevan kysymys sellaisesta poliisin virka- ja valvontatehtävien suorittamiseen kuuluvasta toimesta, johon ei laki ja sen esityöt sekä toimenpiteen luonne huomioon otettuna liity valituskelpoisen päätöksen tekemistä. Tähän nähden ja kun ilmi ei ole tullut myöskään sellaista, että asiaa olisi tulkittava perustuslain säännökset huomioon ottaen edellä todettuun nähden toisin, hallinto-oikeus on ratkaissut asian päätöslauselmasta ilmenevin tavoin.

Asian lopputulokseen nähden ei ole kohtuutonta, että Nikin oikeudenkäyntikulut jäävät hänen vahingokseen.

Sovelletut oikeusohjeet Perusteluissa mainitut ja Hallintolainkäyttölaki 5 §, 51 § 2 mom ja 74 §

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (hallintovalitus 09.08).

HALLINTO-OIKEUDEN KOKOONPANO

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Sirkka Heikkilä, Terttu Villikka (t) ja Vesa Heikkilä.

Esittelijäjäsen

Vesa Heikkilä

JAKELU

Päätös

Matti Nikki / asiamies saantitodistuksin
OTK, Fil. Tri Ville Oksanen
Turre Legal Oy
Bulevardi 2-4 A, 7. kerros
00120 HELSINKI

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta

Jäljennös

Keskusrikospoliisi

MNI